

ВІК: ЛЮДИНА і СУСПІЛЬСТВО
Інформаційний бюлетень
від
Всеукраїнської благодійної організації
«Турбота про літніх в Україні»
Випуск № 21
Липень - серпень 2014

Офіційно: в Україні

Спрощення переведення пенсійних справ

Віднині для переведення пенсійних справ до нових місць проживання потрібні лише особисте звернення та заява, без жодних довідок та інших папірців. Потрібно просто особисто звернутися до місцевих органів ПФ, назвати себе та написати заяву. В електронному реєстрі пенсійних справ необхідну знайдуть дуже швидко, а отже літнім людям не потрібно віднині оббивати пороги інших установ, збираючи різні папірці на підтвердження того, що вони мають право на пенсійну виплату. Також ПФ призначає у звичайному порядку виплати новим пенсіонерам та перераховує їх розмір тим, хто відпрацював після виходу на заслужений відпочинок 2 і більше років. З січня по серпень 2014 року призначено понад 355 тисяч нових пенсій та проведено 390 перерахунків у зв'язку із додаванням стажу роботи, зростанням заробітної плати, встановленням надбавок, підвищень відповідно до того, на що з'являється право у конкретної людини.

<http://ukurier.gov.ua/uk/articles/vidnini-dlya-perevedennya-pensijnih-cprav-do-novih/>

Зарплати і пенсії в Луганській області

Державна казначейська служба України 22 серпня відновила свою роботу в 13 містах і районах Луганської області. Поки відкрито казначейське обслуговування в Лисичанську, Рубіжному, Северодонецьку, в Біловодському, Білоукраїнському, Кременському, Марковкоському, Міловському, Новопсковському, Новойдарському, Сватівському та Троїцькому районах. Облдержадміністрація вживає всіх можливих заходів, щоб забезпечити соціальні виплати, пенсії, зарплати громадянам, які проживають в зоні АТО. Такі механізми відпрацьовуються. Так, наприклад, пенсіонери Попаснянського району, які отримують свої пенсії на банківські карти, зможуть отримати свої пенсії за два останні місяці через банківські установи Лисичанська.

<http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/v-luganskoy-oblasti-zarabotato-goskaznacheystvo-lyudyam-vyplatyat-zarplaty-i-pensii-546593.html>

«Укрпошта» розпочала перекази пенсій до окупованого Криму

Уперше після анексії півострова українські пенсіонери Криму почали отримувати пенсію. Виплата пенсій здійснюється за II квартал 2014 року. Згідно із повідомленням, Кабмін дозволив пересилати на територію Криму пенсійні виплати, які оформлятимуться як

міжнародні грошові перекази. Двосторонній обмін міжнародними грошовими переказами між Укрпоштою та Поштою Росії не припинявся. Укрпошта прийматиме і здійснюватиме перекази пенсій до відділень поштового зв'язку Кримського півострова. Кримчани, які хочуть поновити виплати пенсій Україною, мають особисто звернутися із відповідною заявою до одного з чотирьох районних управлінь Пенсійного фонду України в Херсонській області - в Генічеському, Каланчацькому, Новотроїцькому та Чаплинському районах, а також надати офіційне підтвердження про відмову отримання пенсії від російської сторони.

<http://www.epravda.com.ua/news/2014/07/21/477138/>

Події у світі

Старіння населення затримує світове економічне зростання

Moody's попереджає, що безпрецедентні темпи старіння населення будуть мати серйозні економічні наслідки для більшості країн світу. Старіння населення затримує економічне зростання в середньому на 0.4% в 2014-2019 роках і на 0.9% в 2020-25 роках. Тому фахівці б'ють тривогу і продумують, як знизити втрати економіки від прийдешнього перерозподілу сил на ринку праці. З доповіді Moody's випливає, що зараз до числа країн, в яких вік більше 20% населення вік становить 65 років і старше, потрапляють ще три - Німеччина, Італія та Японія. До 2020 року число «старіючих» країн збільшиться до 13, а до 2030 року - до 34. За даними Moody's, у попередні 15 років частка працездатного населення планети становила 24,6%, а в наступні 15 років цей показник зменшиться майже вдвічі - до 13,6%.

<http://megogo.net/ru/view/1423091-moody-s-starenie-naseleniya-zaderzhit-mirovoy-ekonomicheskij-rost.html>

Пенсіонери світу: скільки заробляють і як довго живуть

Середня тривалість життя французів - 81 рік. На пенсію чоловіки і жінки у Франції виходять в 60 років і отримують пенсію в розмірі 10 682 грн. Німці в середньому живуть 79 років і на пенсію виходять у 65 років. У Німеччині пенсія дорівнює 8653 грн. Середня тривалість життя англійців така ж, але пенсія значно менше - 5279 грн. В Англії жінки виходять на пенсію у 60 років, чоловіки - в 65. Наші найближчі сусіди росіяни виходять на пенсію в такому ж віці, як і китайці. Але живуть в середньому до 66 років. Тобто, грубо кажучи, багато хто в Росії продовжує працювати до смерті. Пенсія тут становить 2062 грн. А ось середньостатистичний американець доживає до 78 років і, вийшовши на пенсію в 67 років, отримує суму еквівалентну 6155 грн.

<http://www.delfi.ua/news/daily/foreign/pensionery-mira-skolko-zarabatyvayut-i-kak-dolgo-zhivut.d?id=1623513>

Вісті з регіонів України

Вінниця: пенсіонери привітали Україну

21 серпня працівники та відвідувачі територіального центру соціального обслуговування міста Вінниці посадили 23 кущі калини біля Храму Воскресіння Христового. Захід був приурочений до 23-ї річниці незалежності України. Організатори акції «Нехай цвіте Україна!» планують щороку досаджувати до цієї алеї ще по одному кущу. Перед проведенням акції її учасники побували на молебні у храмі. «Перед тим, як зробити добру справу, по нашій православній традиції ми помолимося і попросимо у Бога, щоб калина росла, а наша країна розвивалася і щоб на нашій землі був мир та спокій», – настановив священнослужитель храму Воскресіння Христового отець Василій.

<http://i-vin.info/news/vinnytski-pensionery-pryvitaly-ukrayinu-z-23-richchiam-kalynovoyu-aleveyu-7537>

Львів: пенсіонери мандрують Стрийським парком

Для львів'ян літнього та похилого віку, що перебувають на соціальному обслуговуванні Львівського міського територіального центру, організували та провели екскурсію. Стрийським парком. Дідусі та бабусі довідалися історію одного із найстаріших парків Львова, пам'ятки садово-паркового мистецтва національного

значення, повідомили у прес-службі Львівської міської ради. «В ході зустрічі кожен пригадував історії життя, пов'язані з Стрийським парком. Дідусі та бабусі декламували вірші, співали стародавні пісні та насолоджувались приємним спілкуванням, адже осінь – пора поетичного натхнення та спогадів. Цікавим захід був тим, що екскурсію парком провела поетеса М. Горбик, яка є клієнтом Львівського міського терцентру та бере активну участь у культурних заходах, які ми організуємо», – повідомила культуролог Львівського терцентру Віра Костецька.

<http://dyvys.info/suspilstvo/lviviany-litnoho-viku-mandruvaly-stryjskym-parkom.html>

Тернопіль: знайомлять громадян із пенсійним законодавством

Серед пріоритетних напрямків діяльності органів Пенсійного фонду України в Тернопільській області важливе місце займає ознайомлення громадськості з чинним пенсійним законодавством та змінами, які вносяться до нього. У нещодавно проведеній прямій телефонній лінії в редакції газети "Свобода" (видання обласної ради та облдержадміністрації) взяли участь заступник начальника головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області Алла Якубовська та начальник відділу пенсійного забезпечення головного управління Галина Скрепецька. Читачі газети отримали вичерпні відповіді з питань пенсійного забезпечення. Вони, зокрема, цікавилися питаннями віку виходу на пенсію та документами, необхідними для призначення (перерахунку) пенсій, зниженням пенсійного віку для осіб, які проживали на території гарантованого добровільного відселення, отриманням пенсії по втраті годувальника, а також порядком проведення індексації пенсій.

http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=217600&cat_id=38980

Черкаси: громадські організації та пенсійники Черкащини завжди у співпраці

У переддень одного з найважливіших державних свят — Дня незалежності України — в головному управлінні Пенсійного фонду України в Черкаській області відбулися урочисті збори. З цієї нагоди до управління завітали представники Всеукраїнської чорнобильської Спілки інвалідів МВС України, ВСГО «Конфедерація громадських організацій інвалідів України в Черкаській області» та Українського фонду правоохоронних органів «Правозахист». Представник фонду «Правозахист» нагородив Почесною грамотою головне управління Пенсійного фонду в області з нагоди Дня незалежності та за значний внесок у виконання благодійних програм фонду й рішення соціальних питань. Зі свого боку, представник Черкаського обласного осередку Всеукраїнської чорнобильської спілки інвалідів МВС України вручив керівництву головного управління ордени «Єдність та воля».

http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=217936&cat_id=38980

Вісті з ближнього зарубіжжя

Польща: забезпечення пенсіонерів

Наш західний сусід - Польща - у питаннях соціальних стандартів та пенсійного забезпечення вже майже в Європі. Середня пенсія тут 1500 злотих, що в перерахунку на наші - більше 4 000 грн. За словами Анджея Олійника, поляка, що працює в українському «Платинум Банку», цих грошей польському пенсіонеру вистачає на життя навіть у Варшаві - найдорожчому місті країни. Правда, життя виходить досить скромним. За грубими підрахунками, з 1500 злотих приблизно 200-300 злотих іде на «комуналку» (поляки-пенсіонери так само, як і наші, живуть у своєму помешканні), 600-700 - на харчування, решта - на підтримку здоров'я, проїзд, подарунки дітям-онукам. Тим, хто отримує менше півтори тисячі (мінімальна пенсія - 670 злотих, тобто 1840 грн.), Допомагають пільги: на проїзд, ліки, безкоштовну медицину, а також подібні нашим, адресні дотації на оплату житла та комунальних послуг.

<http://www.kasta.biz/ru/interest/interesting/intr8.aspx>

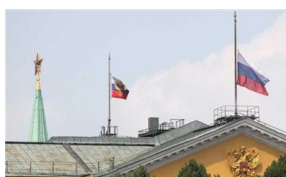
Казахстан: базові пенсії начислятимуться по-новому

З 1 липня 2017 очікується, що для більш як 2 мільйонів пенсіонерів буде проведено одноразовий перерахунок базової пенсійної виплати. За словами міністра, методика

розрахунку прожиткового мінімуму буде змінена з 1 січня 2017 року. "Ми змінюємо принцип. Тепер особи, які мають трудовий стаж або стаж участі у пенсійній системі до 10 років, отримуватимуть 50% прожиткового мінімуму. У кого 20 років стажу, вони отримуватимуть 70% від величини прожиткового мінімуму, у кого 35 і більше - отримуватимуть 100% прожиткового мінімуму", - пояснила вона. Нагадаємо, що на сьогодні виплати пенсіонерам країни нараховуються за трьома рівнями: базова пенсія з республіканського бюджету, солідарна пенсія за трудовий стаж до 1 січня 1998 року, та накопичувальна система пенсійних відрахувань. При цьому, базова пенсія однакова для всіх і становить трохи більше 10 000 тенге. "Змінивши базову пенсію, ми вирішимо проблему відразу трьох поколінь - тих, хто до 98 року мав низький дохід, хто мав маленький стаж до 1 січня 1998 року та тих, хто брав участь тільки в накопичувальній системі, - пояснила раніше міністр на одній із зустрічей з пенсіонерами.

http://tengrinews.kz/kazakhstan_news/s-1-iyulya-2017-goda-v-kazahstane-budut-nachislyat-bazovuyu-pensiyu-po-novomu-258621/

Росія: уряд заморозив недержавні пенсії ще на рік

Уряд Росії продовжив на 2015 рік мораторій на формування накопичувальної частини пенсій. Про це повідомляє ІТАР-ТАСС, посилаючись на Міністерство праці РФ. Фактично уряд Росії відмовляється від своїх зобов'язань перед недержавними пенсійними фондами (НПФ). Мораторій на передачу накопичувальної частини пенсій може означати, що гроші майбутніх пенсіонерів будуть витрачені на поточні видатки. В Мінпраці РФ вказують, що "внески, які в 2015 році мали піти в накопичувальну складову, збільшать пенсійні права громадян в розподільній складовій" - тобто, кошти НПФ підуть на виплати пенсій, гарантованих державою. Раніше джерело в центробанку РФ заявило, що заморозка пенсійних накопичень в 2015 році в результаті приведе до втрат бюджету при залученні запозичень. "Крім того, порушення зобов'язань з розподілу страхових внесків підриває довіру громадянина до пенсійної реформи, позбавляє його можливості планувати своє майбутнє", - додало джерело.

<http://finance.liga.net/economics/2014/8/5/news/39589.htm>

Вісті з далекого зарубіжжя

Японія: День літніх людей

Щорічно в третій понеділок вересня в Японії відзначається День шанування літніх людей. Поки ще незаперечний факт, що на планеті Земля японці входять до групи довгожителів: середня тривалість життя японців становить 79,44 року, а японок - 85,9 років. В останні роки в Японії все частіше стали використовувати вираз «срібний вік», і треба сказати, що «срібний вік» в Японії, в більшості, веде здоровий спосіб життя і виглядає чудово. І, безсумнівно, що японське прислів'я - «Пізнавати нове, звертаючись до старого» - дуже добре відображає зв'язок поколінь в Японії і дозволяє зрозуміти, що культ старшого покоління, в хорошому сенсі цього слова, тут вельми відчутний.

<http://www.calend.ru/holidays/0/0/320/>

Франція: зростання кількості одиноких людей

У порівнянні з 2010 роком, одиноких французів стало на один мільйон більше. Особливо багато одиноких серед старих: феномен повної самотності стосується кожного четвертого француза старше 75 років. Причому, найбільше від самотності страждають люди у великих містах. За статистикою, 33% самотніх літніх людей проживають в місті і 21% - у сільській місцевості. Головними факторами самотності серед людей похилого віку є хвороба і втрата автономії: «Сучасне життя стало більш складним для старшого покоління, в той час як поняття солідарність поступово йде в минуле», - говорить директор центру Fondation de France, де було проведено це дослідження, Франсіс Шарон. Якщо зустрічі з родичами обмежуються до кількох на рік (40% французів бачать членів своєї родини тільки по великих святах), то дружні стосунки стають ще

рідшими: кожен четвертий француз старшого покоління визнає, що не має постійних дружніх зв'язків.

<http://ru.rfi.fr/frantsiya/20140710-frantsuzy-vse-bolee-odinoki/>

Іспанія: Мекка для пенсіонерів

Іспанія в останні роки манить пенсіонерів з усієї Європи. Причина - низький рівень життя, а значить, і більш низькі ціни на житло і продукти харчування. Скандинави, німці та інші європейські пенсіонери почувають себе тут королями. Хоча і місцеві пенсіонери не бідують - середня їх пенсія € 850-900. Кажуть, цих грошей вистачить для життя не тільки в глибинці, але й в Барселоні. Незважаючи на те, що більшості іспанцям доводиться жити в орендованому житлі, 1-2 рази на рік пенсіонери дозволяють собі відпочинок біля моря, нехай навіть в неsezон. Допомагають прожити знижки на транспорт, велика кількість недорогих іспанських марок одягу, а також «добрі люди». Будинки престарілих тут не в пошані. Скоріш за все, самотній бабусі допомагатимуть далекі родичі, і навіть сусіди, ніж здадуть її в богадільню.

<http://www.uarl.com.ua/news/all-pensioner.htm>

США: банки ідуть на зустріч літнім людям

Американські банки охочіше йдуть назустріч проханням літніх і багатих клієнтів. Як показали дані опитування, проведеного сайтом CreditCards.com максимальними шансами домогтися зниження відсотків або відміни штрафу за прострочений платіж володіють громадяни віком понад 50 років і які мають річним доходом понад \$ 75 тис. Найнижча ймовірність на зниження відсотків по карті спостерігається у людей у віці 18-29 років - лише 33 % порівняно з 79% серед громадян 50-64 років. Їхні шанси домогтися скасування штрафу, тим часом, складають 80%, тоді як для осіб старше 30 років виняток робиться в 88-89% випадків. При цьому експерти не пов'язують це з дискримінацією за віковою ознакою, відзначаючи, що у літніх людей з гарною кредитною історією просто вищий кредитний рейтинг.

<http://www.interfax.by/news/world/1167596>

Захист прав та інтересів літніх людей

П'ята сесія Відкритої робочої групи ООН зі старіння (OEWG)

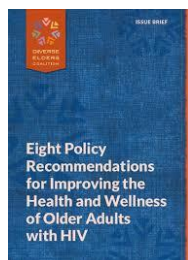
П'ята сесія Відкритої робочої групи ООН зі старіння (OEWG) відбулася 30 липня – 1 серпня 2014 року у штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку. Ця зустріч зібрала разом країни-учасниці ООН, організації громадянського суспільства, національні правозахисні організації з різних континентів. Під час зустрічі були розглянуті пропозиції щодо опрацювання міжнародних правових інструментів, які забезпечуватимуть підтримку та захист прав та гідності літніх людей. Перебіг подій можна відслідковувати на веб-сайті

ООН тут.

<http://www.rightsofolderpeople.org/wp-content/uploads/2014/01/GAROP-statement-OEWGA-2014.pdf>

Вісім політичних рекомендацій щодо поліпшення здоров'я і благополуччя літніх людей, що живуть з ВІЛ

З перших відомих випадків епідемії ВІЛ/СНІДу на початку 1980-х, ВІЛ-інфекція стала більш керованим хронічним захворюванням, через появу ефективного антиретровірусного лікування, і через надзвичайні внески сміливих адвокатів, вчених і клініцистів. В даний час існує велика кількість літніх людей, що живуть з ВІЛ. За оцінками досліджень, прогнозують, що 50 відсотків людей, які живуть з ВІЛ в США буде у віці 50 років і старше до 2015 року, і що це число зросте до 70 відсотків до 2020 року. Літні люди, що живуть з ВІЛ, часто не розглядаються в рамках основних законодавчих актів, політичних ініціатив і програм. Людям похилого віку, що живуть з ВІЛ не вистачає опори, необхідної для них навіть в доброму здоров'ї. Визнаючи, що епідемія ВІЛ/СНІДу має непропорційно великий ступінь розвитку і торкається багатьох співтовариств, національних меншин і LGBT-спільнот, DEC і

ACRIA (Коаліція літніх людей і Ініціатива по СНІДу в співтоваристві з Дослідниками Америки) пропонують вісім політичних рекомендацій, які можуть значно покращити життя літніх людей, що живуть з ВІЛ

http://www.ifa-fiv.org/wp-content/uploads/2014/07/DEC-HIV-and-Aging-Policy-Report_web.pdf

Україна: тонкощі, ризики, наслідки договору довічного утримання:

При укладанні договору довічного утримання сторони повинні визначити всі види матеріального забезпечення, обсяг, способи та форми. За загальним правилом має бути визначено вид і кількість харчування – скільки разів на добу, калорійність та окремі елементи. Оскільки даний договір передбачає можливість догляду, то сторони мають чітко визначити, в чому саме полягатиме догляд. Необхідно в договорі визначити умови, форми, способи догляду, їх періодичність, якість та зміст. Довічне утримання може надаватися у чітко визначеній грошовій сумі, черговість виплат грошових сум повинна бути визначена в договорі. Набувач може надати будь-яку необхідну допомогу, яка необхідна відчужувачу. Договір довічного утримання може бути розірваний на підставі рішення суду, на вимогу відчужувача або третьої особи у разі невиконання або неналежного виконання набувачем своїх обов'язків. Невиконання обов'язків або неналежне виконання обов'язків не завжди призводить до припинення договору. Відчужувач вправі пред'явити позов про відшкодування збитків. У винятковому випадку існує можливість подати позов не про припинення дії договору довічного утримання, а про обов'язок набувача виконати в натурі обов'язки, взяті на себе, або про стягнення грошової компенсації всіх видів матеріального забезпечення, вказаних у договорі.

<http://justic.kh.ua/page89/>

Британія: зручна система охорони здоров'я для старіючого населення

Королівським фондом була опублікована стаття, щодо поліпшення медичного обслуговування в Англії. Вона призначений для використання в якості ресурсу високого рівня і довідника для місцевих постачальників послуг, які хочуть поліпшити допомогу літнім людям. Стаття починається з викладу дев'яти компонентів охорони здоров'я і підкреслює, які послуги для літніх людей можна поліпшити тільки за рахунок ретельного розгляду кожного компонента; враховуючи, що багато людей похилого віку використовують кілька послуг одночасно, якість і продуктивність, будь-якого компонента вплине на інших. Концентруючись на компонентах догляду, а не на установах, де повинен бути забезпечений цей догляд або які повинні забезпечити його, документ покликаний зосередити увагу на літніх людях і їх потребах.

<http://www.ifa-fiv.org/wp-content/uploads/2014/07/Making-Our-Health-and-Care-Systems-fit-for-an-Ageing-Population-Report.pdf>

Об'єднані Арабські Емірати: співпраця з HelpAge International

31 липня в лондонському офісі благодійного фонду HelpAge International відбулась зустріч з делегацією UAE (Об'єднані Арабські Емірати) на чолі з міністром соціальних справ Не Марьям Аль-Румі. Де говорили про старіння в UAE, взаємні напрямки роботи з фондом у майбутньому. Окрім питань, що стосуються благополуччя країни обговорювались проблеми кривди літніх людей загалом.

<https://www.facebook.com/HelpAgeInternational>

Новини науки

Іспанія: вчені виявили новий «ген довголіття»

Іспанські вчені провели секвенування кодування ділянок генома трьох довгожителів, які досягли столітнього віку, і виявили у них рідкісну мутацію гена аполіпопротеїн В, носія "поганого холестерину". Про свої відкриття дослідники розповіли в журналі Aging Cell, пише Лента.ру. Згідно з іншими дослідженнями, на тривалість життя людини впливає ще один ген (аполіпопротеїн Е) - і він

також відіграє роль у транспортуванні холестерину. Втім, корисні мутації цього гена також знижують ризик хвороби Альцгеймера. Нарешті, з довголіттям ще в 2008 році зв'язали ген FOXO3A, одна з мутацій якого також зустрічається практично у всіх людей від 90 років.

<http://ua.korrespondent.net/lifestyle/health/3414193-vcheni-vyivlyly-novy-hen-dovholittia>

ЄС: робот, що доглядає за літніми людьми

Європейські розробники представили розумну машину, що вміє доглядати за літніми людьми. Чи зможе він замінити дбайливі руки медсестри чи доглядальниці, поцікавилися наші кореспонденти. 90-річна Леа Міна Раллі за своє життя бачила не один технічний стрибок. І навіть зараз, у поважному віці, йде в ногу з часом - випробовує цифрового доглядача. Містер Робін, як його назвала бабуся Леа, запросто встановлює зв'язок з її родичами та медперсоналом за допомогою програми, схожої на Skype. А ще аналізує рухи та стан здоров'я своєї господарки. Містер Робін просто незамінний, зізнається користувачка. Таких містерів робінів - загалом п'ятнадцять. Їх тестують літні люди в Італії, Іспанії та Швеції - в рамках проекту "ЖирафПлюс", фінансованого Євросоюзом. Жирафами цифрових асистентів назвали за довгу шию, на якій тримається дисплей. До речі, щоб не порушувати спокою користувачів, роботи, якщо не потрібні - вимикаються і стоять екраном до стіни. Але оживають, варто лише покликати. Технічний менеджер проекту вважає, що армія таких андроїдів допоможе літнім людям скоротити витрати на медичне забезпечення та доживати віку в рідних стінах.

<http://podrobnosti.ua/podrobnosti/2014/07/09/983983.html>

Канада: літні люди зранку більш працездатні

Дослідники, які вивчають психологію старіння і що досліджують когнітивні функції літніх людей, виявили, що люди у віці вранці працюють набагато ефективніше. Результати опубліковані в науковому журналі «Психологія і вік» (Psychology and Aging). Дослідження спільно провели в Науково-дослідному інституті Ротмана (Rotman Research Institute) та Університеті Торонто в Канаді (University of Toronto, Canada) і висновок учених однозначний: «Час доби дійсно має значення при тестуванні літніх людей». Учасники повинні були запам'ятати набір зображень і словосполучень на екрані комп'ютера. Як засіб відволікання, дослідники вибирали не стосуються справи слова і фотографії, логічно не пов'язані з тими зображеннями, що з'являлися на екрані. По закінченню тестів фахівці сканували мозок учасників за допомогою функціональної магнітно-резонансної томографії, що дозволило їм спостерігати які зони були активовані. Висновок виявився цікавим - у літніх людей в середині дня були активовані ті ж ділянки мозку, що і в молодшій групі, але літні люди на 10% частіше відволікалися, ніж їхні молоді «колеги». Крім того, дані, почерпнуті з сканів МРТ, показали, що у літніх людей у другій половині дня значно знижувалося увагу та активність мозку, порівняно з молодшими учасниками. Зате помітно активізувалися зони мозку, які відповідають за відпочинок.

<http://novosti-n.org/ukraine/read/67651.html>

*Інформаційний бюлетень «ВІК: ЛЮДИНА ТА СУСПІЛЬСТВО» є компонентом проекту «Покращення підзвітності уряду через моніторинг літніх людей в Україні» в рамках програми NSA-LA за фінансової підтримки Європейського Союзу.
Думки, викладені у бюлетені, можуть не відображати точку зору Європейської Комісії.*